

3
1966

KRÁSY SLOVENSKA

Šumava

ROČNÍK XLIII

Kčs
3,50

ČESKOSLOVENSKÉ

HOROLEZECTVO

ROKU

1965

IVAN KLUVÁNEK

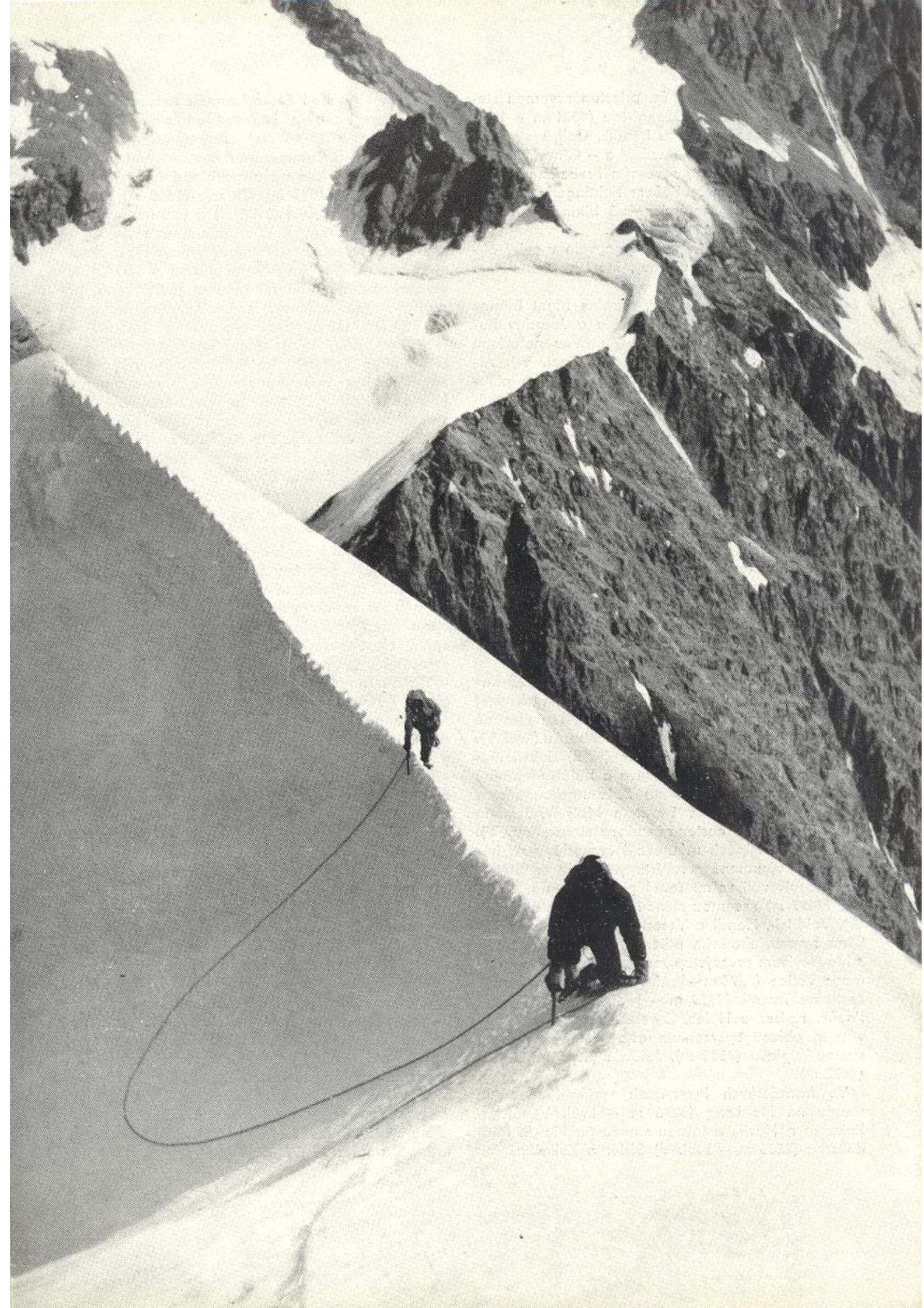
Horolezecká sezóna 1965 zapísala sa do histórie československého horolezectva zlatými písmenami, priniesla významné úspechy doma aj v zahraničí.

Najvýznamnejšou udalosťou roka nesporne bolo uskutočnenie I. čs. expedície Hindúkuš 65. Priebeh a výsledky expedície potvrdili nielen vysokú športovú a organizačnú úroveň, ale aj dokázali, že cesta nášho horolezectva je správna a oprávňuje k optimistickému pohľadu do budúcnosti. Otázka ďalších expedícií do svetových veľhôr je teraz, vďaka úspechu expedície Hindúkuš 65, postavená na reálnych základoch. Hodnotenie a priebeh expedície sme priniesli v Krásach Slovenska č. 1 a 2/1966.

Rok 1965 bol rekordný aj čo do počtu zahraničných výprav, ktoré usporiadala Ústredná sekcia horolezectva (12, počet účastníkov 213). K nim treba prirátat ešte oddielové a individuálne zájazdy do Rakúska, Švajčiarska, Juhoslávie a NDR.

Výprava na Kaukaz do oblasti Bezengi pripísala na konto československého horolezectva ďalšie športové úspechy. Trojica Ján Ďurana, Gerhard Tschunko a Ľudovít Záhoranský uskutočnila prvovýstup severozápadnou stenou Šchary (5201 m), na ktorú súčasne vystúpili všetci desiatich účastníci výpravy rozličnými smermi. Prekonanie severozápadnej steny Šchary patrí k najväčším úspechom čs. horolezectva vôbec. Veľkým úspechom je aj ďalší prvovýstup tej istej trojice severnou stenou Košťan-tau (5145 m) prostredným pilierom – Slovenskou

Z výstupu na Šcharu, dolu sedlo Dychni-aus.
Na str. 91: Severným hrebeňom Šchary
Foto Ivan Kluvánek

cestou (kval. V b). Prvý čs. priestup severnou stenou hlavného vrcholu Džangi-tau (5051 m – kval. V a) uskutočnený dvojicou Bendík, Goll, výstup severným pilierom Šchary (kval. V a – Ginzel, Havlík, Lednár, Plašil), výstupy severným hrebeňom Šchary (kval. IV b), južným hrebeňom Tichtingenu (4614 m – kval. IV b) dopĺňajú úspešnú bilanciu výpravy. (Krásy Slovenska č. 11 a 12/1965).

Nepriaznivé počasie, ktoré panovalo v celej oblasti Álp, postihlo aj výpravy, ktoré v nich v tom čase operovali.

Vo francúzskych Alpách v skupine Mont Blancu prekonala dvojica Vlastimil Šmída a Jaroslav Budín Aiguille du Midi (3842 m) pravou polovicou južnej steny Contaminovou cestou (kval. VI), Aiguille d'Argentière (3902 m) juhozápadným pilierom (kval. IV–V) a Dent du Requin (3422 m) východnou stenou (kval. IV).

Nepriaznivé podmienky nedovolili splniť ani ostatným výpravám program v plnom rozsahu. Z pozoruhodnejších výstupov uvádzame:

Vo švajčiarskych Alpách vystúpila Sylva Kysilková na jubilujúci Matterhorn (4477 m) Furggenským hrebeňom.

V talianskych Dolomitoch vystúpili štyri dvojice (Bůžek, Chlumský, Jančík, Křístek, Mazourek, Skalický a Torn) populárnou Comiciho cestou (kval. VI) na Cima Grande di Lavaredo (2998 m). Severnou stenou Marmolady (3344 m) Micheluzziho diretissimou (kval. VI) vystúpili Chlumský, Jančík, Torn a Vojcik.

V Rakúsku, v pohorí Wilder Kaiser, vystúpili Kaláb a K. Cídlo juhovýchodným zárezom východnej steny Fleischbanku (2187 m – kval. VI) a Plechač s Gruntom východnou stenou Fleischbanku (kval. V).

V berchtesgadenských Alpách (NSR) dobyli Plechač, Grunt, K. Cídlo, Doubrava a Kaláb východnú stenu Watzmanna (2713 m) Salzburgskou cestou (kval. V) a Plechač s Gruntom Malý Watzmann (2306 m) priamou cestou západnou stenou (kval. V).

V Júlskych Alpách uskutočnili československí horolezci tri významné prvovýstupy. Čihula so Stehlíkom absolvovali veľmi ťažký prvovýstup na Širokú Pec (2497 m) severnou stenou Českou cestou (kval. VI), Voldřich, Handl a Veverka prvovýstup na Mali Oltar severovýchodným pilierom (kval. V–) a Čihula s Machovičom prvovýstup severnou stenou na Frdmane Police (2273 m – kval. VI). Aschenbrennerovu cestu na Travník (2379 m – kval. VI), zliezli Jáně, Pacák, Holzer a Holec. Z veľkého počtu výstupov v tejto oblasti spomeniem ešte výstupy severnou stenou Triglava (2863 m), Jalovca (2643 m), Špiku (2472 m).

Vo francúzskych Pyrenejách vystúpili severnou stenou na Pic Long (3298 m – kval. V) Šisler, Kukačka a Havlík a južnou stenou na Pic du Midi d'Ossou (2885 m – kval. V) Šisler a Kukačka.

Okrem toho boli československí horolezci v skupine Grossglockneru, kde vystúpili medzi iným na Grossglockner (3798 m) Palavicciniho žľabom (kval. IV–V) a Lammerovou cestou (kval. IV).

V bulharskej Rile absolvovali rad ťažkých výstupov na Iglatu (2575 m), Zli zub (2650 m), Maljovicu (2730 m), Kupen (2700 m) a Lovnicu (2570 m).

Osobitnú pozornosť si zasluhuje samostatná výprava do sovietskeho Pamiru, vytvorená z vedec-kých pracovníkov ČSAV pracujúcich v SSSR. Päťčlennej skupine, v ktorej bola aj jedna žena, podarilo sa zorganizovať s minimálnymi nákladmi z vlastných prostriedkov výpravu na Leninov štít (7134 m). Bola to už štvrtá československá skupina, ktorá vystúpila na štíty Pamiru, resp. Tan-Šanu. Všetky boli organizované viac-menej súkromne. Priam groteskne tu vyznieva úsilie, ktoré vyvíja v posledných rokoch naša telovýchovná organizácia, aby zorganizovala oficiálne podujatie. Všetky doterajšie rokovania sa stretli s neprekonateľnými ťažkosťami a nezáujmom partnera. Tým viac si treba ceniť organizačnú pohotovosť a príklad Pražanov z Dubna, ktorí tieto ťažkosti dokázali preklenúť.

Aj horolezecká sezóna 1965 v Tatrách bola poznamenaná nepriazňou počasia. Dalo by sa predpokladať, že počet výstupov pri väčších možnostiach návštev do zahraničných veľhôr poklesne oproti predchádzajúcim sezónam. No ukazuje sa opak. Horolezecká činnosť v Tatrách má stále vzrastajúcu tendenciu.

Vysoké Tatry boli r. 1965 dejiskom dvoch veľkých akcií: IV. celoštátneho zrazu horolezcov, ktorého sa v dňoch 14.–20. marca zúčastnili okrem 600 domácich účastníkov aj viaceré zahraničné delegácie.

Ďalšou akciou celoslovenského významu bol tradičný XLI. horolezecký týždeň, ktorý sa konal posledný augustový týždeň, tak isto s medzinárodnou účasťou.

Napriek tomu, že v priebehu sezóny bolo iba poskromne dní s priaznivými podmienkami, uskutočnili sa viaceré vážne výstupy. Medzi najúspešnejšie výkony sa zaraďuje druhé zimné prelezenie diretissimy na Stredohrot trojicou Pochylý – Špitálsky a Vítek, prvý zimný ženský priestup dolnej časti severnej steny Malého Kežmarského štítu Stanislavského cestou dvojicou S. Kysilková a V. Jilková, výstup do Ganekovej štrbiny z Kačej doliny (Bůžek, Krejčí, Sitta, Holzer), zimný prvovýstup novou cestou východnou stenou Pyšného štítu, ktorý absolvovala dvojica Gálfy, Urbanovič, ako aj ďalšie dva zimné priestupy dolnej časti Stanislavského cesty v severnej stene Malého Kežmarského štítu družstvom M. a V. Majerovci, Kresbach a družstvom Ďurana, Fabík, Dieška, Mock. (Podrobnosti Krásy Slovenska č. 12/1965).